

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL (MEMORANDWM RHIF 3)

Y Bil Cymwysterau Proffesiynol

1. Gosodir y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol atodol hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod yn rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol, ac y gellir cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os yw Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at bwrpas sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, neu sy'n addasu'r cymhwysedd hwnnw.
2. Cyflwynwyd y Bil Cymwysterau Proffesiynol ("y Bil") yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 12 Mai 2021. Gosodais Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar 17 Mehefin a Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol atodol (Memorandwm Rhif 2) ar 6 Rhagfyr. Cynhaliwyd trafodaethau ar y Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol ar 5 Hydref a 15 Chwefror 2022. Ar y ddau achlysur, gwrthododd y Senedd ei chydsyniad i ddarpariaeth sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd gael ei chynnwys yn y Bil.
3. Ar 22 Chwefror, cyflwynodd Llywodraeth y DU ddau welliant i'w hystyried yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Cyffredin. Mae'r gwelliannau hyn yn gwneud darpariaethau sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Mae'r gwelliannau'n codi nifer o faterion cyfansoddiadol cymhleth, ac mae'r gwaith o'u dadansoddi wedi arwain at oedi cyn gosod y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol hwn. Derbyniwyd y gwelliannau hyn yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Cyffredin ar 14 Mawrth, ac maent i'w gweld yn : [Gwelliannau](#)
4. Rhoddwyd ystyriaeth i'r Bil gan Dŷ'r Cyffredin ar 18 Tachwedd 2021. Mae'r Bil, fel y'i diwygiwyd yn ystod Cam Pwyllgor Tŷ'r Cyffredin, i'w weld yn: [Y Bil Cymwysterau Proffesiynol](#).

Amcan(ion) Polisi

5. Nodir amcanion polisi Llywodraeth y DU yn y Datganiad Polisi y gellir ei weld yn: <https://www.gov.uk/government/publications/recognition-of-professional-qualifications-and-regulation-of-professions-policy-statement>
6. I grynhoi, mae Llywodraeth y DU yn cynnig fframwaith newydd ar gyfer cydnabod cymwysterau proffesiynol a rheoleiddio proffesiynau. Bwriad y Bil yw dirymu a disodli'r system bresennol ar gyfer cydnabod cymwysterau proffesiynol a oedd yn deillio o aelodaeth y DU o'r UE. Mae'r Bil yn creu fframwaith i'w gwneud yn bosibl cydnabod cymwysterau proffesiynol tramor yn y DU.

Crynodeb o'r Bil

7. Noddir y Bil gan yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (BEIS).

8. Mae'r Bil, fel y'i cyflwynir, yn cynnwys darpariaethau sy'n:
- a. Dod â'r system dros dro ar gyfer cymwysterau proffesiynol sy'n deillio o aelodaeth y DU o'r UE (Cymalau 5 a 6) i ben.
 - b. Creu fframwaith ar gyfer cydnabod cymwysterau proffesiynol a phrofiad o wledydd tramor gan broffesiynau yn y DU, neu mewn rhan o'r DU, er mwyn diwallu anghenion a bodloni gofynion y gwasanaethau a ddarperir gan y proffesiynau hynny. (Cymalau 1 a 2)
 - c. Galluogi'r Llywodraeth i weithredu cytundebau rhyngwladol neu rannau o gytundebau rhyngwladol y mae'r DU yn eu llunio â phartneriaid i'r graddau y maent yn ymwneud â chydabod cymwysterau proffesiynol. (Cymal 3)
 - d. Galluogi'r Llywodraeth i roi set gyson o bwerau i reoleiddwyr er mwyn iddynt allu llunio cytundebau â rheoleiddwyr tramor i gydnabod cymwysterau proffesiynol. (Cymal 4)
 - e. Cynnal 'Canolfan Gymorth' ddynodedig y bydd yn rhaid i reoleiddwyr gydweithredu â hi, er mwyn rhoi cyngor ac arweiniad i'r cyhoedd. (Cymal 7)
 - f. Ei gwneud yn ofynnol i reoleiddwyr yn y DU roi gwybodaeth benodol i reoleiddwyr tramor lle mae gan unigolyn yr hawl, neu lle mae wedi bod â'r hawl, i ymarfer y proffesiwn hwnnw yn y DU, neu mewn rhan o'r DU, a'i fod yn ceisio'r hawl i ymarfer dramor. (Cymal 10)
 - g. Ei gwneud yn ofynnol i broffesiynau ym mhob rhan o'r DU gyhoeddi gwybodaeth am ofynion mynediad ac ymarfer eu proffesiwn. (Cymal 8)
 - h. Ei gwneud yn ofynnol i reoleiddwyr yn y DU, os gofynnir iddynt wneud hynny, roi gwybodaeth benodol i reoleiddwyr cyfatebol mewn rhannau eraill o'r DU. (Cymal 9)
 - i. Diwygio Deddf Penseiri 1997 er mwyn caniatáu system gydnabod newydd ar gyfer penseiri, ochr yn ochr ag addasiadau i drefniadau gweinyddu'r Bwrdd Cofrestru Penseiri er mwyn helpu i wella effeithlonrwydd. (Cymal 11)

Yr wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa ers cyhoeddi'r ail Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol

9. Gosodais Femorandwm Rhif 2 ar 6 Rhagfyr 2021, ar ôl i Lywodraeth y DU gyflwyno tri gwelliant ar 2 Tachwedd sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Cadarnhaodd Memorandwm Rhif 2 fy mod yn parhau i bryderu am y pwerau cydredol yn y Bil, ac nad oeddwn mewn sefyllfa i argymhell bod y Senedd yn rhoi ei chydysyniad oni bai bod y Bil yn cael ei ddiwygio'n sylweddol i fynd i'r afael â'r pryderon hynny.
10. Rwy'n parhau i bryderu bod pwerau cydredol i wneud rheoliadau yn dal i fod yn y Bil, am y rhesymau a nodir ym mharagraffau 32 i 37 o'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol cychwynnol a osodwyd ar 17 Mehefin 2021.

Sut mae'r memorandwm atodol hwn yn wahanol i Femorandwm Rhif 2

11. Mae Llywodraeth y DU wedi gwneud gwelliant i fewnosod cymal newydd yn y Bil, a gwelliant i fewnosod is-gymal ychwanegol, fel y cytunwyd yn ystod Cyfnod Adrodd Tŷ'r Cyffredin ar 14 Mawrth. Mae'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol hwn yn nodi fy safbwynt ar y gwelliannau hyn.

Gwelliannau ers cyhoeddi'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol cyntaf a'r ail, y ceisir cydsyniad iddynt yn awr

Cymal Newydd - "Consultation with devolved authorities"

12. Mae'r gwelliant yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Arglwydd Ganghellor ymgynghori ag awdurdodau sydd wedi'u datganoli cyn gwneud rheoliadau o dan y Bil sy'n cynnwys darpariaeth y gallai'r awdurdodau datganoledig ei gwneud o dan y Bil. Mae'r gwelliant hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i Lywodraeth y DU gyhoeddi adroddiad ar yr ymgynghoriad cyn gwneud y rheoliadau. Rhaid i'r adroddiad gynnwys disgrifiad o'r broses a ddilynwyd i gydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgynghori, gan gynnwys disgrifiad o unrhyw gytundeb, gwrthwynebiad neu safbwyntiau eraill a fynegwyd fel rhan o'r broses honno, ac esboniad ynghylch a yw safbwyntiau o'r fath wedi'u hystyried yn y rheoliadau a sut y gwnaed hynny (gan gynnwys, mewn achos lle bo'r Ysgrifennydd Gwladol/Arglwydd Ganghellor yn cynnig gwneud y rheoliadau er gwaethaf gwrthwynebiad, esboniad o'r rhesymau dros wneud hynny).

Safbwynt Llywodraeth Cymru

13. Mae'r gwelliant yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Arglwydd Ganghellor ymgynghori â Gweinidogion Cymru cyn gwneud rheoliadau o dan y Bil sy'n cynnwys darpariaeth y gallai Gweinidogion Cymru eu hunain ei gwneud o dan y Bil, a chyhoeddi adroddiad ar yr ymgynghoriad.
14. Nid yw'r gwelliant '*consult plus*' yn diogelu'r setliad datganoli yn ddigonol, gan fod yr Ysgrifennydd Gwladol/Arglwydd Ganghellor yn gallu diystyru unrhyw wrthwynebiad a godir gan Weinidogion Cymru yn ystod unrhyw ymgynghoriad o'r fath ac, yn y pen draw, ddeddfu fel y gwêl Llywodraeth y DU yn dda.

Argymhelliad

15. Rwy'n gwrthwynebu'r cymal newydd hwn oherwydd, er gwaethaf fy ngwrthwynebiad parhaus, mae Llywodraeth y DU wedi gwrthod gwneud gwelliant i'w gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol a'r Arglwydd Ganghellor gael cydsyniad Gweinidogion Cymru cyn gwneud unrhyw ddeddfwriaeth mewn meysydd sydd wedi'u datganoli i Gymru.

Rwy'n argymhell, felly, fod cydsyniad deddfwriaethol y Senedd i'r cymal newydd hwn, sy'n ymwneud â'r gofyniad i'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Arglwydd Ganghellor ymgynghori wrth ddefnyddio pwerau cydredol i wneud rheoliadau o dan gymalau 1, 3 a 4 o'r Bil, yn cael ei atal.

Is-gymal 16 (7):

16. Mae'r gwelliant yn creu eithriad penodol i'r gofyniad am gydsyniad Gweinidog y Goron ym mharagraff 11 o Atodlen 7B i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Safbwynt Llywodraeth Cymru

17. Mae'r gwelliant i ddarparu eithriad penodol i'r gofyniad am gydsyniad Gweinidog y Goron ym mharagraff 11 o Atodlen 7B i Ddeddf Llywodraeth Cymru yn golygu nad oes angen cydsyniad yr Ysgrifennydd Gwladol er mwyn i Senedd Cymru allu dileu'r pwerau sydd gan yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Arglwydd Ganghellor o dan y Bil i wneud rheoliadau sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.
18. Defnyddiwyd y ddarpariaeth eithrio er mwyn mynd i'r afael â phryderon ynghylch y cyfyngiadau yn Atodlen 7B i Ddeddf Llywodraeth Cymru yn nifer o Ddeddfau Senedd y DU, gan ddechrau gyda Deddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018.
19. Mae ychwanegu'r ddarpariaeth eithrio yn y Bil hwn i'w groesawu, er y dylai fod wedi ymddangos yn y Bil pan gychwynnodd ei daith drwy Senedd y DU. Mae cynnwys y ddarpariaeth hon yn y Bil yn mynd i'r afael â'n pryderon ynghylch gallu'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau o dan y Bil mewn perthynas â'r proffesiynau hynny y mae'r gwaith o'u rheoleiddio wedi'i ddatganoli ac sy'n cael eu rheoleiddio ar wahân yng Nghymru. Fodd bynnag, byddai'n dal i fod angen Bil Senedd er mwyn dileu pwerau'r Ysgrifennydd Gwladol.
20. Mae graddau'r pwerau cydredol yn y Bil hwn, a bwriad Llywodraeth y DU i ddiystyru Confensiwn Sewel a bwrw ymlaen â'r Bil er gwaethaf absenoldeb cydsyniad deddfwriaethol unrhyw un o'r Llywodraethau Datganoledig, yn parhau i fod yn bryder difrifol.

Argymhelliad

21. Rwyf wedi ei gwneud yn glir i Lywodraeth y DU fod yn rhaid diwygio'r Bil hwn i'w gwneud yn ofynnol i Lywodraeth y DU sicrhau cydsyniad y Llywodraethau Datganoledig cyn gwneud rheoliadau mewn meysydd datganoledig.

Er fy mod yn croesawu'r gwelliant hwn i'r Bil, nid yw'n mynd yn ddigon pell i leddfu fy mhryderon sylweddol ynghylch graddau'r pwerau cydredol sydd yn y Bil. Rwy'n argymhell, felly, y dylid parhau i atal cydsyniad deddfwriaethol y Senedd i gymal 16, fel y'i diwygiwyd.

Goblygiadau ariannol

22. Mae'r Bil yn ei gwneud yn bosibl i ddeddfwriaeth arall gael ei gwneud yn bennaf ac, felly, nid yw, yn do'i hun, yn arwain at unrhyw oblygiadau ariannol sylweddol i Lywodraeth Cymru.

Casgliad

23. Fel y nodir uchod, mae angen cydsyniad deddfwriaethol y Senedd ar gyfer cymal ac is-gymal 16 (7) newydd y Bil.
24. Ni allaf argymhell bod y Senedd yn cydsynio i'r darpariaethau hyn gael eu cynnwys yn y Bil ar sail y gwelliannau a gyflwynwyd hyd yma. Byddwn yn parhau i fonitro datblygiadau'r Bil ac i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd fel y bo'n briodol.

Jeremy Miles AS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
16 Mawrth 2022

**Atodiad 1 – Gwelliannau Llywodraeth y DU a gyflwynwyd ar 22 Chwefror 2022
i'w hystyried yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Cyffredin ar 14 Mawrth**

Cymal Newydd - "Consultation with devolved authorities"

- (1) *Before making regulations under this Act, the Secretary of State or the Lord Chancellor must consult—*
- (a) *the Welsh Ministers, to the extent that the regulations contain provision which could also be made by the Welsh Ministers by virtue of section 16(2) (ignoring any requirement for the consent of a Minister of the Crown under section 16(5));*
 - (b) *the Scottish Ministers, to the extent that the regulations contain provision which could also be made by the Scottish Ministers by virtue of section 16(3);*
 - (c) *a Northern Ireland department, to the extent that the regulations contain provision which could also be made by a Northern Ireland department by virtue of section 16(4).*
- (2) *The Northern Ireland department which is to be consulted in accordance with subsection (1)(c) is such Northern Ireland department as the Secretary of State or (as the case may be) the Lord Chancellor considers appropriate having regard to the provision which is to be contained in the regulations concerned.*
- (3) *Before making regulations under this Act in relation to which the Secretary of State or the Lord Chancellor has consulted a devolved authority (or more than one devolved authority) in accordance with subsection (1), the Secretary of State or (as the case may be) the Lord Chancellor must publish a report on the consultation.*
- (4) *But the Secretary of State or (as the case may be) the Lord Chancellor may not publish the report unless either—*
- (a) *the devolved authority concerned (or, if more than one, each of them) has agreed to the description included in the report for the purposes of subsection (5)(a), or*
 - (b) *there is no such agreement but the period of 30 days, beginning with the day on which a draft of the report was first sent to the devolved authority concerned (or, if more than one, the last of them), has expired.*
- (5) *The report on the consultation must include—*
- (a) *a description of—*
 - (i) *the process undertaken in order to comply with subsection (1), and*
 - (ii) *any agreement, objection or other views expressed as part of that process by the devolved authority (or devolved authorities) concerned, and*
 - (b) *an explanation of whether and how such views have been taken into account in the regulations (including, in a case where the Secretary of State or (as the case may be) the Lord Chancellor proposes to make the regulations despite an objection, an explanation of the reasons for doing*

so).

(6) *The duty to consult in subsection (1) does not apply in relation to any revision of the regulations which arises from the consultation; and, for the purposes of subsection (4)(b), the draft report need not be identical to the published report for the period of 30 days to begin.*

(7) *In this section “devolved authority” means the Scottish Ministers, the Welsh Ministers or a Northern Ireland department.”*

Is-gymal 16 (7):

(7) In Schedule 7B to the Government of Wales Act 2006 (general restrictions on legislative competence of Senedd Cymru) in paragraph 11(6)(b) (exceptions to restrictions relating to Ministers of the Crown)—
(a) omit the “or” at the end of paragraph (vi), and
(b) after paragraph (vii) insert “; or
(viii) the Professional Qualifications Act 2022”.